

P O S U D E K
oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Viktor Hatina

Název práce: Svěřenské nástupnictví

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil aktuální téma zejména s ohledem na změny v OZ 2012. Jde o téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i proběhlé diskuse v odborných periodikách (Ad notam, Právní rozhledy, Bulletin advokacie a jiné). Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny a z práce samotné je patrné, že autor zvolil analytický přístup, který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěl k syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu prokázal schopnost nahlédnout nad zákonným textem, projevil velkou znalost (nejen) aktuální judikatury, kterou kriticky analyzuje, vyhodnocuje a její závěry patřičně komentuje. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s platnou právní úpravou závěti coby dědického titulu, a to otázky podmínek, příkazů, náhradnictví, hlavní pozornost nicméně věnuje svěřenectví, kde vedle hmotněprávní úpravy analyzuje související procesní problematiku, nastiňuje právní ukotvení substitučního jmění a možnosti výkonu rozhodnutí na majetek v pozůstalosti v režimu prosté správy předního dědice. Velmi zdařile se vyrovnává i otázkami daňověprávními, kriticky se zamýšlí nad institutem „daňové ležící pozůstalosti“, to vše v patřičné historické perspektivě. Komparace s jinými právními řádů byla v práci rovněž využita. Nechybí ani úvahy nad kolizními normami mezinárodního práva soukromého.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (55 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 5 kapitol, kdy první dvě z nich usilují o stručnou základní charakteristiku probíraného institutu z obecného i historického pohledu a plní spíše roli metodologicko-propedeutickou (zejm. rozbor intertemporality a analýza vývoje). Třetí kapitola probírá související instituty dědického práva (pozůstalost, nabytí dědictví a správa pozůstalosti). Čtvrtá část se celistvě věnuje vymezení fideikomisární substituce a analyzuje její platnou českou právní úpravu (s exkurzem do vybraných historických souvislostí). Zde autor identifikuje některé specifické problémy a vhodně je tematizuje. Poslední kapitola je pak celá věnována srovnání právní úpravy OZ 2012 se slovenskou rekodifikací civilního práva a analýze souvisejících kolizních norem.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů, které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je adekvátní. Výběr literatury a pramenů základna je reprezentativní a zahrnuje jak tituly aktuální právní nauky, tak publikace reflektující právní úpravu starší, jakož i odkazy na literaturu čistě historickou. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a odlišná stanoviska právních autorit v daném oboru (Tilsch, Svoboda, Mikeš, Muzikář, Dvořák, Eliáš, Šešina, Wawerka, Drápala další), jakož i rozdílné pohledy naší judikatury (NS, MS v Praze).

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je na dobré úrovni. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje s relevantní českou judikaturou a rozebírá možnosti a limity zákonné úpravy de lege lata. Autor uchopil problematiku vcelku standardním způsobem a snaží se nabídnout i úvahy *de lege ferenda*.

U ústní obhajoby by se mohl blíže vyjádřit:

- Zásadu obsaženou v § 1658, že kolace nezakládá povinnost zpětného vydání, a to se zřetelem k § 2072 upravujícím revokaci daru pro nevděk. Jak se bude tato výjimka aplikovat?
- Uvádění důvodu vydědění v zůstavitelově prohlášení o vydědění – výhody a úskalí nové úpravy
- K otázce povahy soudního rozhodnutí o potvrzení nabytí dědictví.
- Ke skutečným i domnělým výhodám institutu ležící pozůstalosti, a to prismatem nyní účinné úpravy (srovnání, principy delace, adice)
- K aplikovatelnosti institutu společenství jmění na řízení o pozůstalosti a postavení dědiců

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce je po odborné stránce nadstandardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje výborné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci v citovaných oblastech a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorovu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, doktríně a příslušné judikatuře. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: výborně

Datum: 17. 6. 2015

Podpis oponenta diplomové práce
JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.